

Ps.116:1,3,7,10; G.C.95 en 98, Gk125; 'Getsemane'; Jes.25:6-26:4; Ps.68:13

Avondmaal vieren: proef verbondenheid met elkaar en de Here Jezus!

1. **We hebben zondag thuis Avondmaal gevierd.** Dat heeft flink wat gedaan met ons. Zo doen we dat niet (1), er is geen 'nodigende ouderling' (2), er is geen echte – maar wel online en in gedachten – vorm van gemeenschap met de gemeente van Christus (3), er waren tegelijkertijd ook andere, mooie vormen van blijdschap en gemeenschap (4), het riekt naar 'conventikel-achtige praktijken' (5), er waren kinderen bij die wel of niet meevierden, en hoe dan? (6), thuis de 'dood van Christus verkondigen' is een actieve geloofsdaad en niet alle volwassenen in elk gezin staan er hetzelfde in (7).

2. **Waarom vieren we Avondmaal?** Omdat Christus het heeft opgedragen. Waarom zijn er eigenlijk sacramenten? Via art.33 N.G.B. ontdekken we dat het (o.a.) is vanwege 'ons onverstand en de zwakheid van ons geloof'. Vergelijk de vraag van Gideon. Andere zintuigen mogen ook meedoen om te geloven in Gods beloften. In een tijd waarin lichamelijke aandacht krijgt – ook in het geloof – is er meer belangstelling voor dit punt. Calvijn wilde graag weer elke zondag Avondmaal vieren, wat hem niet lukte. In Handelingen 2 krijg je de indruk dat het dagelijks, in elk geval elke zondag gevierd werd.

3. **Wat is Avondmaal vieren?** Het is Christus' offer (Paaslam) voor ons gedenken. Gedenken is meer dan 'alleen maar terugdenken' (Zwingli), maar het is ook niet opnieuw Christus eten en drinken (Rome). Het is de verbondenheid met de levende (!) Christus eigen maken door de Geest en dat beleven. Daarom voegde Calvijn het 'sursum corda' (de harten omhoog) toe aan de Avondmaalsviering (1). Tegenstanders van kinderen aan het Avondmaal benadrukken de eenzijdigheid bij het ontstaan van het verbond tussen God en mensen (kinderdoop) en de tweezijdigheid bij het voortbestaan (Avondmaal). Zij vinden de verantwoordelijkheid voor kinderen te groot (1Cor.11). Voorstanders voor kinderen aan het Avondmaal vragen aandacht voor het feit dat kinderen er bij de Paschaviering juist wel bij waren (Ex.12), vragen stelden, meededen en zo al doende zelf leerden geloven (2). Er mag diepe vreugde (beker der vreugde) zijn bij de viering en verstillde inkeer, berouw en ontzag (Hij in onze plaats). Je beleeft als het ware 4 (wat heeft het gekost?) en 5 mei (bevrijding) tegelijk (3). Samen vieren sticht geloofsgemeenschap (4). Vieren 'totdat Hij komt' helpt ons om vol te houden en een stip op de horizon te zien (5). Avondmaal vieren is ten diepste een mysterie. Al deze gedachten en woorden kunnen afbreuk doen aan de beleving. Ik vind Avondmaal vieren nog niet zo makkelijk maar geloof er wel in om het te (blijven) doen. De 'hap en slok' zijn zo weer voorbij en dan lukt het mij niet altijd goed om die verbondenheid – met sterke termen in de Bijbel richting het huwelijk – te ervaren. Jou/u wel (6)?

4. Genoeg denk- en ervaringsstof om het er nog eens over te hebben met elkaar! Leef ondertussen in verbondenheid met de Here Jezus en met liefde voor elkaar (Joh.15:17). Op weg naar de bruiloft van het Lam met bijpassende overvloedige maaltijd (Jesaja 25).

Gesprekspunt, kindfragment, Bijbelrooster

1. Er is veel liefde en veel energie gestopt in de organisatie van de Avondmaalsviering. Dat is al de 'eerste winst'. Overleg, organisatie, logistiek, de middenstanders op het plein enz. Het was de ouderlingen en diakenen heel wat waard, inclusief nog de nodige 'hulptroepen'! Dat heeft mij geraakt in positieve zin. Ik hoop u en jou ook....

2. ☺☺☺☺ voor de kinderen: h . t w . s v . st ap . rt d . t er th . . s een t . sje werd gebracht m . t bl . . menz . . d en sl . . t . lh . ng . r . En . . k n . g een br . . dje en een flesje wijn. H . b je begr . p . n dat het over jullie en de H . re Jezus ging? G s!

3. **Bijbelrooster: zondag** Rechters 6:17-24 en 36-40 (de 'sacramenten' vuur en wollen vacht); **maandag** Ex.12:1-28 (26); **dinsdag** Luc.22:1-20; **woensdag** Joh.15:1-17 (17 vlak voor Golgotha!); **donderdag** 1Cor.11:17-34; **vrijdag** Op.3:14-22 (20); **zaterdag** Op.19:1-10. Liefhebbers: Luc.22:21-38 (30); Joh.1 (29); Joh.6 (35); Joh.10 (10); Hand.2:41-47; 1Kor.6 (17); Ef.3:14-21 (17); Ef.5:21-33 (31-32).

Ds.G.J.Klapwijk, Zwolle-Berkum, 14 maart '21

Citaten

'Bloed en lichaam, daarmee wordt Christus zelf bedoeld in zijn zelfovergave aan het kruis: zo ben Ik voor jou. De liefdevolle overgave in het Zichzelf wegschenken is tekenend voor Hem. Christus heeft zich het levende brood genoemd. Het brood tekent Hem in zijn zelfovergave. Hij heeft zich helemaal gegeven als een levend brood, dat zich uitdeelt. Zijn dood is ons brood, levensmiddel. En Hij zegt: die Mij eet, zal leven door Mij. Het vlees van Christus is wel levendmakend, niet omdat daaruit het goddelijk leven zelf tot ons overvloeit, maar omdat het werk van de verlossing in dat lichaam volbracht is'

'Christus' lichaam eten en zijn bloed drinken betekent op een krachtige manier zeggen: Hem helemaal aanvaarden zoals Hij voor je wil zijn in zijn zelfopoffering. In feite eten en drinken we van Christus in elke kerkdienst'

'Via de Here Jezus ontmoet je de Vader die zijn Zoon heeft gegeven. Avondmaal is niet in de eerste plaats een zaak van de gelovige. Wij stichten de gemeenschap niet. Maar we worden genadig tot die gemeenschap geroepen. Je komt weer op je plaats als schepsel t.o. God de Vader: je mag weer opleven bij Hem. Je wordt volledig geaccepteerd en aanvaard. Als je de band met Christus beleeft, leef je pas echt. Het is zelfs paradijselijk. Want het herinnert aan de boom van het leven, die in het paradijs stond. Ook wel het sacrament van het paradijs genoemd (Calvijn). Via de dode paal van Golgotha kom je als het ware weer in aanraking met die levensboom. De Geest brengt de verbinding'

'Dat gedenken van Jezus' dood is dus geen ophalen van oude herinneringen. Maar het is vieren van de band met de levende Christus in de hemel, die dood is geweest. Er gebeurt dus werkelijk iets bij de viering. Hier gebeurt het! De Geest maakt gebruik van breking van het brood en drinken van de beker om te verenigen met Christus'

'95. Wat proef je in het avondmaal?

De hoogte, de diepte, de breedte en de lengte van de liefde van Christus: de hoogte, door de gemeenschap met Hem te ervaren; de diepte, door zijn lijden, sterven en opstanding te gedenken; de breedte, door de eenheid onder broeders en zusters te laten zien; en de lengte, door zijn komst te blijven verwachten'

'98. Hoe raakt het Avondmaal aan je gewone, dagelijkse leven?

Door het Avondmaal staat heel mijn leven in het hoopvolle perspectief van Jezus' komst en gaat er een andere wind waaien in mijn leven: die van Gods Geest. Doordat ik van de verzoening leef, zoek ik de vrede met alle mensen'

'Wat zou het mooi zijn als deze coronacrisis ons ertoe brengt om het avondmaal niet langer te verbinden met een negatieve duiding van materie en lichamelijkeheid. Het avondmaal is juist nodig in verband met die lichamelijkeheid: ook al is Christus sinds hemelvaart verborgen aanwezig in de Geest, lichamenlijk is Hij afwezig. Wat is na hemelvaart "leven in eenheid met Hem"? En hoe leef je met een Heer die niet meer zichtbaar aanwezig is? Wij zijn geen virtuele of spirituele wezens die het wel redden met een online verbinding alleen. Het lichamenlijke en materiële is goed en nodig. De uitdaging is om Christus niet boven of achter de materiële tekens te zien, maar juist in brood en wijn. Misschien dat het dan lukt om het avondmaal te vieren zoals Calvijn het ten diepste wilde: als het moment waarop in het eten en drinken de mystieke gemeenschap met Christus genoten wordt. Daar laat de Heilige Geest aan ons, zo materieel als we zijn, proeven dat Christus ons leven is en dat Hij in ons vlees en bloed wil worden. Christus is verborgen aanwezig en de gemeenschap met Hem een geheim. Om ons toch te laten leven in eenheid met die Christus, gebruikt de Heilige Geest brood en wijn'

'De vraag kan opkomen waarom ik zoveel moeite doe om die dubbele positie van de kinderen van de kerk voorbij te komen. Is het niet heel gewoon om van gedoopte kerkleden te vragen om Jezus Christus gelovig aan te nemen? Is het nu echt zo'n probleem om de noodzaak om te komen tot persoonlijk geloof te markeren bij de toegang tot het avondmaal?15 Als je kinderen zou laten aangaan, hou je ze dan niet voor het lapje? Er moet toch persoonlijk geloof komen? Het gaat in de bezinning op de liturgische positie van de kinderen van de kerk echter niet om de vraag of er geloofd moet (gaan) worden. Dat staat als een paal boven water. Het gaat om deze dingen: of zij delen in het heil van Christus door het geloof van hun ouders en hoe zij tot persoonlijk geloof in hun Heer gebracht worden. Het avondmaal als gedachtenismaaltijd geeft mij ruimte om de kinderen één positie te geven: je deelt in het heil van Christus. Kijk naar je doop, kijk naar het avondmaal. Die ene prikkel, onvoorwaardelijke genade die in beide sacramenten wordt afgebeeld, mag het kind brengen tot geloof in Jezus zelf. Neem, eet en gedenk'

Ps.116:1,3,7,10; G.C.95 en 98, Gk125; 'Getsemane'; Jes.25:6-26:4; Ps.68:13

Blok 1. We hebben zondag thuis Avondmaal gevierd.

Dat heeft flink wat gedaan met ons. En wat mij betreft is dat mooi!

Maar het lijkt me tegelijkertijd ook mooi om er nog eens even op terug te komen en bij stil te staan. Een soort 'nabetrachting', zeg maar... En daarbij wil ik eerst kort (!) zeven aandachtspunten bij langs gaan die ik gehoord heb of waar ik zelf aan gedacht heb.

Zo'n online viering thuis: zo doen wij dat niet. Zo hoort dat niet.

Het klopt dat we dit nog nooit zo gedaan hebben.

En daarom had het ook wel iets ongemakkelijks. Sommige mensen waren echt in afwachting: we zullen het wel zien.

Het punt is, wat mij betreft: in een jaar corona zijn heel veel dingen anders gegaan dan dat ze altijd gingen. Vaak tot onze grote schrik en verbazing.

Als kerkenraad hebben we nagedacht over de vraag wat je aan moet met de opdracht van de Here Jezus om Avondmaal te vieren totdat Hij weer zal komen.

En omdat we niet weten wanneer het allemaal weer op de gewone manier kan wilden we, aangepast aan de omstandigheden het Avondmaal vieren.

Als het niet kan zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan....

Het tweede. Er is op deze manier geen 'nodigende ouderling' meer bij de viering van het Avondmaal. Ja, dat klopt.

Althans, niet op die directe manier dat hij langs de rijen loopt en u uitnodigt.

Maar ook op die momenten besef je dat zo'n ouderling op dat moment ook niet zo snel iemand tegen zal houden.

Dan lijkt hij meer op een functionaris die ervoor zorgt dat de viering logistiek goed verloopt.

Ik heb de indruk dat wij tegenwoordig bij de Avondmaalsviering ook veel verantwoordelijkheid bij de gelovige gemeente zelf neerleggen. Meer dan vroeger.

Nog niet zo lang geleden kon je zonder 'papiertje' in een andere gemeente geen Avondmaal meevieren.

Want alleen via het papiertje waarop de kerkenraad van jouw gemeente 'groen licht' gaf, kon je meevieren. Los van wat jij, of je familie of vrienden waar je mee meekwam, daar van vonden...

Daar zit iets moois in maar het kan ook rigide worden.

Het heeft ook heel wat pijnlijke momenten opgeleverd bij diverse vieringen.

Dus ook nu, bij deze online viering, hebben we veel verantwoordelijkheid bij de gelovige, belijdende gemeente neergelegd.

Tegelijkertijd hebben wij als kerkenraad ook regelmatig contact met gemeenteleden.

Het derde. Ja, dat was ook wel echt een punt. Eigenlijk vier je zo niet of in elk geval veel minder dat je samen een geloofsgemeenschap bent. Ja, dat is zo en hoe mooi zal het zijn als dit dus gewoon een tijdelijke verlegenheidskeus is geweest.

Het was een kwestie van niet vieren, en dan is er ook geen geloofsgemeenschap rondom de Avondmaalstafel, of er was een viering met minder ervaarbare geloofsgemeenschap dan in een normale viering in de kerk.

Het vierde. Daar valt ook nog wel wat tegenin te brengen. Er is in de logistieke voorbereiding juist veel contact geweest. Met daarbij korte praatjes aan de deur. Waarbij regelmatig begrepen werd dat we dit toch graag met elkaar willen vieren en we als kerkenraad ook graag wat bij iedereen aan de deur wilden brengen, vooral vanwege het contact.

En, los daarvan, is er op creatieve wijze in heel wat huizen toch een vorm van gemeenschap gezocht, binnen de mogelijkheden. Gemeenteleden die het (voorzichtig) met elkaar of met familie gevierd hebben. Hier waren ook mooie voorbeelden van tijdens deze viering! Liefde maakt creatief en vindingrijk.

Het vijfde. Die ligt dicht bij het eerste punt, denk ik.

In onze gereformeerde traditie zijn we allergisch voor 'conventikels'. In de kerkgeschiedenis is daar heel wat over te doen geweest en ook momenteel speelt dit wel

weer. Wat bedoel ik? Dat er binnen de kerk groepjes komen die als het ware een kerkje binnen de kerk willen zijn. Die elkaar apart gaan opzoeken en daar dan (bijv.) ook het Avondmaal vieren. Die daarmee een eigen weg gaan en zich op een bepaalde manier losmaken van het lichaam van Christus, de gemeente.

Je hebt het dan zo fijn met die gelijkgestemden!

Maar omdat wij het duidelijk gecommuniceerd hebben en het voor de hele gemeente was, is dat in deze situatie totaal niet aan de orde geweest. En moet het ook vooral niet gaan worden. Als er al op een andere manier dan met de hele gemeente Avondmaal gevierd wordt, dan in alle openheid en met medeweten van de kerkenraad, wat mij betreft!

Het zesde. Ja, er wonen in heel wat van onze gezinnen kinderen en hoe moet dat dan met hen? Mee laten vieren? Niet mee laten vieren?

En ook hier hebben we veel verantwoordelijkheid bij de gezinnen neergelegd. Wij hebben als kerkenraad ervoor gezorgd dat er aandacht is geweest voor het hele gezin, in wat wij afgaven bij de deur maar hoe de gezinnen het wel/niet gingen vieren, hebben we bij hen gelaten. En ook hierbij is het prima als dit juist binnen de gezinnen gesprek heeft opgeleverd. Dat erover nagedacht is. En er keuzes zijn gemaakt, in geloof.

Ik kom hier straks nog op terug.

Het zevende. Ja, zo'n viering thuis kan ook iets heel direct hebben, bijna confronterend. Want het geloof wordt door de volwassenen in onze gemeente niet allemaal hetzelfde beleefd. Ook niet binnen de gezinnen, in de huwelijken.

Dat valt makkelijker te maskeren bij een viering in de kerk dan bij een thuisviering.

Ik hoop uiteindelijk dat dit juist iets goeds heeft opgeleverd.

Nog weer eens het gesprek van waarom wel of waarom niet. Gods Zegen wens ik in dit opzicht de 'gemengde huwelijken' (wat geloof en geloofsbeleving betreft) op!

Blok 2. Het wordt tijd om nu over te stappen naar de vraag waarom er Avondmaal gevierd wordt. Het meest eenvoudige antwoord is omdat de Here Jezus heeft gezegd dat wij het moeten doen.

Maar er is meer over te zeggen. En dan gaat het over de vraag waarom er eigenlijk sacramenten zijn. Waarom er in de kerk gedoopt wordt en Avondmaal gevierd. Waarom er dan op die momenten wat te zien en te proeven is.

Te ervaren met andere zintuigen.

Volgens onze geloofsbelijdenis (art.33 N.G.B.) is dat om ons tegemoet te komen.

Vanwege onze zwakheid. Ons ongelof. Omdat we soms de woorden en de beloften van God bijna niet durven te geloven. Het is net als bij Gideon, de Richter uit het O.T.

Hij wilde graag een teken van God. Dan zou hij geloven wat God aan hem had beloofd. Bijzonder is het dat God daar in meegaat! God had hem zijn twijfel ook kwalijk kunnen nemen maar Hij weet wie wij zijn en hoe we in elkaar zitten.

Gideon vraagt om een teken: Heer, (Rechters 6): ik leg een wollen vacht op de dorsvloer vannacht. Als de vacht nat is en de grond droog dan weet ik zeker dat U inderdaad door mijn toedoen Israel zult bevrijden. En zo gebeurde het die nacht.

Gideon durfde nog een stap verder te gaan. Mag het ook nog een keer andersom? De grond nat en de vacht droog? En zo ging het.

God geeft momenten dat we met meer dan onze oren mogen ervaren dat wat God aan ons belooft waar is. Met onze mond proeven. Met onze ogen zien, water, brood, wijn.

Met ons hele mens-zijn ervaren wat God voor ons wil doen.

Al schrijvend aan deze preek merkte ik dat ik in mijn samenvatting meer elementen heb benoemd dan in een preek aan de orde kunnen komen.

Dus daarom ga ik hier nu niet verder op in. Ook niet op de aandacht voor 'lichamelijkheid' binnen de kerk/het geloof.

Avondmaal vieren moet je dus doen. Calvijn, de bekende Reformator uit de 16^e eeuw wilde graag invoeren dat het elke week zou gebeuren, maar dat is hem niet gelukt.

Uit Handelingen 2 krijg je de indruk dat het dagelijks, in elk geval elke zondag werd gevierd. Omdat de Here Jezus daar geen hele concrete dingen over gezegd heeft, ligt dat

bij de kerken hoe vaak zij het willen vieren. In de R.K.-kerk, bij de vergadering der gelovigen en bij nog meer andere christenen gebeurt het elke zondag.

Blok 3. Ok, je moet het dus vieren. Je wilt het vieren.

Maar wat vier je dan? Wat is Avondmaal vieren dan precies?

Het is het gedenken wat Christus voor ons in zijn dood heeft gedaan.

En dan is het woordje 'gedenken' van belang. Ik leg het uit met een voorbeeld.

Uit de tijd dat ik vroeger naar catechisatie ging herinner ik me erg weinig meer, maar wel het voorbeeld van de dominee over het Avondmaal. Hij liep naar de muur waar een foto hing en zei: dan zeggen wij vaak tegen elkaar: kijk, dit is mijn opa. Maar natuurlijk weet iedereen dat het opa niet echt is maar een plaatje van opa.

Zo ook: 'dit is mijn lichaam'. Als Jezus dat zegt terwijl Hij met zijn lichaam aan tafel ligt of zit, dan kun je begrijpen dat dat brood niet echt zijn lichaam is en de wijn niet echt zijn bloed.

Het betekent zijn lichaam. Voor Zwingli, ook een Reformator, betekende het dat Avondmaal viering een herinneringsmaal is. Je denkt terug aan Christus.

Het blijft een beetje oppervlakkig. Ongeveer 'dit betekent mijn lichaam'...

De Roomse Kerk heeft, in elk geval in hun officiële papieren uitgesproken dat het brood en de wijn echt veranderen in het lichaam en bloed van Christus.

De transsubstantiatieleer. Ik heb me laten vertellen dat een zeer serieuze Katholiek eens zijn hoed afnam toen hij de hostie (die in de kerk bewaard werd) passeerde, uit eerbied voor Christus die dat was op dat moment.

In onze gereformeerde traditie hebben wij bij de Avondmaalsviering de lijn van Calvijn gevolgd. Gedenken is veel meer dan alleen maar terugdenken en herinneren.

Het is terugdenken op een manier alsof je het op dat moment zelf weer meemaakt.

Heel intens. Zoals de Joden Pascha moesten vieren.

Het waren weer matses alsof er geen tijd was om het brood te laten rijzen.

Er werden opnieuw bittere kruiden gebruikt zodat de bitterheid van dat moment weer echt geproefd werd.

Calvijn zegt dan dat we echt stilstaan bij wat er gebeurde toen Jezus stierf en dat we tegelijkertijd door de heilige Geest verbonden zijn met de levende Heer in de hemel. Calvijn introduceerde bij de Avondmaalsviering het 'sursum corda': dus de harten omhoog, daar waar Christus nu is!

Over dat gedenken valt nog meer te zeggen.

Bijvoorbeeld of kinderen dat al wel kunnen of niet.

Is het niet een te grote verantwoordelijkheid voor kinderen om Avondmaal te vieren?

Je kunt toch ook jezelf een oordeel drinken, als je het lichaam niet onderscheidt?

In onze Gkv vieren in de meeste kerken (niet alle!) de kinderen het Avondmaal niet mee.

We redeneren dan als volgt: het verbond tussen God en mensen is eenzijdig in zijn ontstaan en tweezijdig in zijn voortbestaan.

Bij de kinderdoop is het God die begint, die inlijving binnen het verbond is eenmalig.

En het overkomt je als baby van gelovige ouders.

En onderweg, tijdens het leven in het verbond wordt het wederkerig.

Gaat de mens reageren op Gods beloften.

Dus doop aan kinderen en Avondmaal voor belijdende leden.

Voor mij geldt bij deze redenering hetzelfde als bij de discussie van de vrouw in het ambt. Ik heb nooit anders gedacht over kinderen aan het Avondmaal als ik het hierboven schetste maar besef tegelijkertijd dat er bij mijn weten en in mijn leven weinig discussie en gesprek over is geweest.

Zo was het, we hadden 1Corinthe 11 (je kunt jezelf een oordeel eten en drinken, je moet jezelf beproeven) en daarmee was het klaar.

Nu ik ook bijbelgetrouwe christenen, theologen en ook enkele collega's een pleidooi hoor voeren voor kinderen aan het Avondmaal, heb ik me opnieuw te verhouden tot de vraag of kinderen wel of niet mogen meevieren.

Voorstanders om hen mee te laten doen verwijzen vooral naar de Pascha-viering.

Daar waren de kinderen juist wel betrokken bij het geheel en deden mee.

Door vragen te stellen en antwoorden te krijgen van hun ouders groeiden zij er steeds meer in en kwamen langzamerhand ook zelf tot de overtuiging en het geloof over wat er gebeurd was voor hun volk door God en dus ook voor hen.

Geloven wordt dan een 'learning by doing'.

De mensen die in de Catechismus verboden wordt om Avondmaal te vieren zijn niet zozeer de kinderen die het nog niet zo goed begrijpen maar mensen die zich in leer of leven als goddelozen gedragen. Zoals de christenen in Corinthe zich soms bij de viering ook heel onchristelijk gedroegen.

De discussie of kinderen wel of niet wordt vanmiddag niet beëindigd. Ik hoop dat je er nog eens verder over door wilt denken!

Nog kort over een ander aspect als het gaat om wat Avondmaal vieren is.

Ik gebruik graag het (geleende) voorbeeld dat je als het ware 4 en 5 mei tegelijk viert.

Daarom moet je elkaar de maat niet gaan nemen over met welke emotie en met welke vrolijkheid of verdriet op je gezicht je Avondmaal moet vieren.

Het is complex en loopt dwars door elkaar heen. Het grote verdriet en het schuldgevoel dat onze Heiland deze weg moest gaan. Berouw over je zonde. Erg dat de gevolgen zo groot zijn geweest! En tegelijkertijd die enorme vreugde en opluchting dat het achter de rug is voor onze Heer en er voor ons vergeving is.

Wat sticht dat een mooie, intense geloofsgemeenschap als je dit zo viert met elkaar!

En dat dan te doen totdat Hij komt geeft ons ook hoop op de toekomst.

Helpt ons ook om een stip op de horizon te zetten.

Waarom doe je wat je doet? Waar gaat het naar toe met deze wereld?

Wat is het perspectief? Hij komt! En tot die tijd gedenken we onze Heiland bij de viering.

Nu nog iets wat ik lastig vind om onder woorden te brengen.

Dat is dat ik hier al weer heel veel woorden en gedachten heb gebruikt om van alles te vertellen en uit te leggen over het Avondmaal.

Terwijl het uiteindelijk ook iets van een mysterie is.

Het blijft ten diepste moeilijk precies te vatten wat er nu precies gebeurt en wat je ervaart. En eigenlijk is dat ook wel mooi.

Een soort van niet echt uit te leggen geheim. Wat iets heel moois is en je verbindt in geloof met de Here Jezus.

Ik merk dat ik het zelf ook niet zo makkelijk vind om Avondmaal te vieren.

Om als je die hap en die slok neemt echt in verbinding te leven met de Heer.

Je gaat zo snel nadenken. Of proeven of het brood en de wijn wel vers zijn en lekker smaken of dit of dat of zus of zo....

Het is ook zo losgemaakt van de context van een maaltijd.

Terwijl de Bijbel toch heel sterke beelden gebruikt als het gaat om de verbinding tussen een gelovig mens en Hem zelf. Als Paulus spreekt over het geheimenis/mysterie van de eenheid tussen man en vrouw in het huwelijk, zegt hij in de Efeze-brief erachter aan: net zoals bij Christus en de gemeente.

Daarom gun ik jullie en mezelf veel goeds bij elke avondmaalsviering toe.

Om je geloof te versterken, om stil te zijn bij God, om jezelf en elkaar te bemoedigen.

Blok 4. Kortom: genoeg om nog eens met elkaar verder bij stil te staan.

En leef ondertussen in verbondenheid met elkaar en met Hem. In liefde.

Want vlak voor zijn sterven is dat wat de Here Jezus nog meegaf aan zijn discipelen en aan onze gemeente: heb elkaar lief! Vier Avondmaal, heb lief, houd vol. Ik kom!

En dan zullen we het meemaken. Die overvloedige maaltijd. Die overvloed van liefde, zoals Jesaja er al over geprofeteerd heeft. Geloven, vieren: 't smaakt naar meer, amen!